semestr 2

Ochrona własności intelektualnej

Intellectual property protection

profil	praktyczny
kierunek	bezpieczeństwo i higiena pracy
poziom	pierwszego stopnia
program	NP-BHP: studia niestacjonarne pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo i higiena pracy
forma studiów	niestacjonarne
ECTS	1
koordynator	dr hab. Anna Gołębiowska, prof. uczelni

forma zajęć: wykład

godzin	9
wymagania wstępne	Brak
cele	Zaznajomienie studenta z podstawowymi pojęciami i procedurami prawnymi ochrony własności intelektualnej. Omówienie podstaw prawa autorskiego i prawa własności przemysłowej oraz zasad działania Urzędu Patentowego. Przybliżenie problematyki ochrony własności intelektualnej w Internecie. Omówienie zasad korzystania z utworów na zasadzie dozwolonego użytku prywatnego i publicznego (ściąganie plików audio/video z Internetu, wysyłanie plików audio/video za pomocą Internetu). Przybliżenie zagadnień przestępczości internetowej w zakresie OWI (plagiat, piractwo komputerowe, piractwo domenowe). Działanie Urzędu Patentowego i rzeczników patentowych, zgłoszenie patentowe i postępowania rejestracyjne. Odpowiedzialność cywilna i odpowiedzialność karna wynikająca z naruszenia prawa własności intelektualnej.
metody	etody weryfikacji efektów kształcenia: testy i kazusy do samodzielnego rozwiązania na platformie e-learnig'owej Akademii Pożarniczej. Rozwiązywanie testów i zadań przy jednoczesnej wizualnej weryfikacji za pomocą kamerki internetowej (tryb on-line) osoby rozwiązującej.
praca własna	Lektura modułów wykładowych i rozwiązywanie modułów ćwiczeniowych zamieszczonych na platformie e-learning'owej Akademii Pożarniczej, pogłębienie zagadnień omówionych w czasie wykładów kontaktowych w siedzibie uczelni, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu.
literatura podst.	G.Michniewicz, Ochrona własności intelektualnej, CH Beck, Warszawa 2022. Ustawa z dn. 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. 2025 poz. 24 tekst jednolity) Ustawa z dn. 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (Dz.U. 2023 poz. 1170 t.j.). Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. 2022 poz. 1233 t.j.). Ustawa z dn. 27 lipca 2001 o ochronie baz danych (Dz.U. 2024 poz. 1769 t.j.).
literatura uzupeł.	J. Sieńczyło - Chlabicz (red.), Prawo własności przemysłowej. Komentarz, CH Beck, Warszawa 2020. E. Ferenc-Szydełko (red.)., Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Komentarz, CH Beck, Warszawa 2021.

treści	godziny
Przedmiot prawa autorskiego i praw pokrewnych. Utwór i jego rodzaje, podmioty praw autorskich, rodzaje praw autorskich (osobiste i majątkowe) – zarys problematyki. Źródła prawa autorskiego (akty prawne), modele prawa autorskiego oraz podstawowe zasady prawa autorskiego Utwór jako przedmiot prawa autorskiego. Definicja, przesłanki kwalifikacji (idee, pomysły, koncepcje), wyłączenia ustawowe (akty normatywne, dokumenty urzędowe, urzędowe projekty, opublikowane opisy patentowe i ochronne, tzw. proste informacje). Podmioty praw autorskich i praw pokrewnych. Domniemanie autorstwa, pojęcie twórcy, nabycie pierwotne i pochodne praw autorskich. Rola instytucji naukowej. Autorskie prawa osobiste i autorskie prawa majątkowe. Czas ochrony, inne kryteria odróżniające.	2
Umowy prawno autorskie. Zasada swobody umów i jej ograniczenia. Podstawowe reguły: specyfikacja pół eksploatacja, zakaz obejmowania umową na przyszłość pól eksploatacji nieznanych w chwili zawierania umowy, zakaz zawierania tzw. sponsorskich kontraktów wieloletnich, zakaz zbycia i zrzeczenia się prawa do wynagrodzenia. Dozwolony użytek publiczny i prywatny, przesłanki korzystania z niego. Organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. Ochrona praw autorskich. Rodzaje naruszeń praw autorskich. Odpowiedzialność cywilna i karna z tytułu naruszeń praw autorskich. Ochrona wizerunku i adresata korespondencji. Rozpowszechnianie wizerunku (wizerunek pozowany, wizerunek osób powszechnie znanych, wizerunek osób stanowiących szczegół całości). Uregulowania wspólne dla ochrony adresata korespondencji i wizerunku.	2
Prawa pokrewne – źródła, pojęcie, rodzaj i przedmiot. Prawa producenta, prawa do pierwszych wydań, wydań naukowych i wydań krytycznych. Czas trwania praw pokrewnych. Prawo autorskie w Internecie. Pola eksploatacji utworu w Internecie, zwielokrotnianie i rozpowszechnianie utworu on-line. Dozwolony użytek publiczny i prywatny. Licencja sieciowa i licencja Creative Commons.. Wyłączenie odpowiedzialności prawnej usługodawcy z tytułu świadczenia usług drogą elektroniczną (usługa mere conduit, usługa cachingu, usługa hostingu). Odpowiedzialność prawna za naruszenie prawa autorskiego w Internecie.	1
Prawo patentowe i jego źródła. Kategorie wynalazków i wyłączenia z zakresu pojęcia wynalazku. Przesłanki zdolności patentowej. Wynalazki wyłączone spod ochrony prawnej. Procedura uzyskiwania patentu na wynalazek. Treść patentu, ograniczenia patentu, unieważnienie lub wygaśnięcie patentu. Umowy licencyjne dot. patentu. Patent europejski.	1
Prawo znaków towarowych. Pojęcie, funkcje i rodzaje znaków towarowych. Zdolność odróżniająca znaku. Prawo ochronne na znak towarowy, procedura rejestracji znaku towarowego oraz przeszkody w udzieleniu prawa ochronnego na znak towarowy. Treść prawa ochronnego. Unieważnienie lub wygaśnięcie prawa ochronnego. Wspólnotowy znak towarowy.	1
Prawo wzorów przemysłowych. Pojęcie wzoru przemysłowego oraz przesłanki zdolności rejestrowej wzoru. Wyłączenia z rejestracji wzoru. Procedura rejestracji wzoru przemysłowego w Polsce. Prawo z rejestracji wzoru przemysłowego, jego ograniczenia, unieważnienie lub wygaśnięcie. Europejskie prawo wzorów przemysłowych.	1
Prawo wzorów użytkowych. Pojęcie wzoru użytkowego oraz przesłanki zdolności ochronnej wzoru. Procedura rejestracji wzoru. Treść prawa ochronnego na wzór użytkowy. Przesłanki unieważnienia lub wygaśnięcia prawa ochronnego na wzór użytkowy. Komparatystyka wzoru użytkowego i wynalazku.	1